

Avaluació de les activitats puntuals de lleure de Pasqua i d'estiu de 2022 a Mallorca

Activitats de lleure subjectes a la Llei 10/2006, de 26 de juliol, integral de la joventut; al Decret 23/2018, de 6 de juliol, pel qual es desplega parcialment aquesta Llei, i al Decret 28/2021, de 10 de maig, de modificació de l'anterior

Índex

Índex	2
1. Dades generals	3
2. Dades globals d'activitats de Pasqua	3
3. Dades globals d'activitats d'estiu	3
4. Dades globals d'activitats fins el 9 de setembre	3
5. Dades per tipus d'activitats de Pasqua	3
6. Dades per tipus d'activitats d'estiu	4
7. Total per tipus d'activitats	4
8. Activitats en actiu per mesos	4
9. Dades dels participants	4
10. Activitats per municipis (de més a menys)	5
11. Dades de l'equip dirigent	6
12. Dades de visites, inspeccions i seguiments	6
COMPARATIVA DE LES ACTIVITATS D'ESTIU AMB ELS ANYS ANTERIORS	7
	7
13. Comparació de dades d'activitats amb els estius de 2021 i 2020	7
14. Comparació d'activitats per mesos amb els estius de 2021 i 2020	8
15. Comparació de dades de participants amb els estius de 2021 i 2020	8
16. Comparació de dades de l'equip dirigent amb els estius de 2021 i 2020	8
17. Comparació de dades de visites, inspeccions i seguiments amb els estius de 2021 i 2020	9
18. Valoració de les dades	9
18.1 Respecte a l'organització	9
18.2 Respecte a les activitats	10
13	
18.3 Respecte als equips dirigents	13
18.4 Respecte a les visites que el personal inspector de la Direcció Insular ha fet a les activitats de lleure	14
19. Conclusions	15
19.1 El sector del lleure educatiu s'ha recuperat definitivament després de la pandèmia	15
19.2 Problemàtica amb els equips dirigents a l'estiu	15

1. Dades generals

Organisme	Consell de Mallorca
Departament	Promoció Econòmica i Desenvolupament Local
Direcció Insular	Participació i Joventut
Director insular	Àlex Segura Castelltort
Data de l'avaluació	Octubre de 2022

2. Dades globals d'activitats de Pasqua¹

Total d'activitats registrades	59
Anul·lades abans de començar	6
TOTAL FETES A PASQUA	53

3. Dades globals d'activitats d'estiu²

Total d'activitats registrades	393
Anul·lades abans de començar	11
TOTAL FETES A L'ESTIU	382

4. Dades globals d'activitats fins el 9 de setembre

Total d'activitats registrades	452
Anul·lades abans de començar	17
TOTAL FETES A L'ESTIU	435

5. Dades per tipus d'activitats de Pasqua

Escoles de Pasqua	40
Campus esportius	7
Campaments/acampades	3
Granges escola	1
Marxes per etapes	1
Colònies	1
TOTAL	53

1. Les activitats de la Pasqua de 2022 són del 8 al 24 d'abril.

2. Les activitats d'estiu de 2022 són del 24 de juny al 9 de setembre.

6. Dades per tipus d'activitats d'estiu

Activitats de durada mensual	Escoles d'estiu	204
	Campus esportius	51
	Granges escola	2
	SUBTOTAL	257
Activitats de durada setmanal	Campaments/acampades	71
	Colònies	35
Activitats de durada quinzenal	Camps de voluntariat	5
Activitats de durada en dies	Activitats extraordinàries d'aventura i de risc	8
	Marxes per etapes	6
	SUBTOTAL	125
TOTAL		382

7. Total per tipus d'activitats

Escoles de Pasqua/estiu	244
Campaments/acampades	74
Campus esportius	58
Colònies	36
Activitats extraordinàries d'aventura i de risc	8
Marxes per etapes	7
Camps de voluntariat	5
Granges escola	3
TOTAL	435

8. Activitats en actiu per mesos

Abril	53
Juny	154
Juliol	310
Agost	233
Setembre	103

9. Dades dels participants³

Abril	1.817
Juny	4.011

3. Aquestes dades són aproximades, ja que és impossible diferenciar per dies, setmanes o mesos la participació de cada infant.

Juliol	21.489
Agost	13.515
Setembre	5.529
TOTAL	44.544

4

10. Activitats per municipis (de més a menys)

Palma	117
Alcúdia	41
Manacor	22
Calvià	21
Felanitx	20
Llucmajor	19
Bunyola	17
Artà	17
Marratxí	13
Sencelles	12
Alaró	11
Ses Salines	10
Sóller	10
Santa Margalida	9
Esporles	8
Inca	7
Son Servera	6
Escorca	6
Andratx	5
Pollença	5
Muro	5
Santanyí	5
Binissalem	4
Sa Pobla	4
Búger	3
Campos	3
Lloseta	3
Sant Llorenç des Cardassar	3
Algaida	3
Sant Joan	2
Santa Eugènia	2
Sineu	2

4. Les edats dels participants de les activitats són majoritàriament de 3 a 12 anys.

Costitx	2
Montuïri	2
Banyalbufar	1
Campanet	1
Capdepera	1
Consell	1
Deià	1
Estellencs	1
Lloret de Vistalegre	1
Llubí	1
Mancor de la Vall	1
Petra	1
Porreres	1
Puigpunyent	1
Santa Maria del Camí	1
Selva	1
Valldemossa	1
Vilafranca de Bonany	1

5

11. Dades de l'equip dirigent

Directors titulats / Directores titulades		451
Directors en pràctiques / Directores en pràctiques		41
SUBTOTAL DIRECTORS/DIRECTORES		492
Monitors titulats / Monitores titulades		2.706
Monitors en pràctiques / Monitores en pràctiques		621
SUBTOTAL MONITORS/MONITORES		3.327
Total de personal titulat		3.157
Total de personal en pràctiques		662
TOTAL EQUIP DIRIGENT		3.819

12. Dades de visites, inspeccions i seguiments

Total d'inspeccions		32
	Visites sense resultat ⁶	2
	Fetes	30
Causes de les visites	Aleatòries	17
	Incidències de la declaració responsable	8
	Inspeccions repetides de comprovació d'esmenes	4

5. D'aquestes activitats, 17 les han promogudes els ajuntaments i 21 el Consell de Mallorca.

6. Activitats no fetes o tancades.

	Sense planificar	2
	Publicitat	1
	Denúncies	0
Possibles activitats sancionables⁷		19
Tot correcte		11
Principals deficiències detectades	No havien presentat la declaració responsable	2
	Deficiències de documentació	18
	Deficiències relacionades amb el compliment de la ràtio dels equips dirigents	9
	Deficiències en les pòlisses d'assegurances	11
	Deficiències en els certificats negatius de delictes sexuals dels equips dirigents	12

COMPARATIVA DE LES ACTIVITATS D'ESTIU AMB ELS ANYS ANTERIORS ⁸

2022	2021	2020
-------------	-------------	-------------

13. Comparació de dades d'activitats amb els estius de 2021 i 2020

Act. temps lliure estiu 2022		Act. temps lliure estiu 2021		Act. temps lliure estiu 2020	
TOTAL	382	TOTAL	381	TOTAL	252
Escoles d'estiu en casals i activitats mixtes	204	Escoles d'estiu en casals i activitats mixtes	200	Escoles d'estiu en casals i activitats mixtes	162
Campus esportius	51	Campus esportius	38	Campus esportius	20
Granges escola	2	Granges escola	2	Granges escola	1
Acampades/campaments	71	Acampades/campaments	87	Acampades/campaments	44
Colònies	35	Colònies	32	Colònies	17
Camps de voluntariat	5	Camps de voluntariat	3	Camps de voluntariat	2
Extraordinàries d'aventura i de risc i marxes	14	Activitats extraordinàries d'aventura i de risc	19	Activitats extraordinàries d'aventura i de risc	6
Diferència del nombre d'activitats any 2022 amb 2021				+1	
Diferència del nombre d'activitats any 2021 amb 2020				+129	
Diferència de nombre d'activitats any 2022 amb 2020				+130	

7. Dades aproximades (falta una anàlisi minuciosa dels expedients per tenir dades concretes).

8. No es pot fer la comparativa amb les activitats de Pasqua, perquè no s'havien tret les dades els anys anteriors.

14. Comparació d'activitats per mesos amb els estius de 2021 i 2020

Estiu 2022		Estiu 2021		Estiu 2020	
Juny	154	Juny	142	Juny	79
Juliol	310	Juliol	295	Juliol	201
Agost	233	Agost	230	Agost	193
Setembre	103	Setembre	85	Setembre	71

9

15. Comparació de dades de participants amb els estius de 2021 i 2020

Participants estiu 2022		Participants estiu 2021		Participants estiu 2020	
Juny	4.011	Juny	7.892	Juny	3.435
Juliol	21.489	Juliol	17.194	Juliol	9.980
Agost	13.515	Agost	12.244	Agost	8.376
Setembre	5.529	Setembre	4.059	Setembre	3.471
TOTAL DE PARTICIPANTS	44.544	TOTAL DE PARTICIPANTS	41.389	TOTAL DE PARTICIPANTS	25.262
Diferència de participants any 2022 amb 2021				+3.155	
Diferència de participants any 2021 amb 2020				+16.127	
Diferència de participants any 2022 amb 2020				+19.282	

16. Comparació de dades de l'equip dirigent amb els estius de 2021 i 2020

Act. temps lliure estiu 2022		Act. temps lliure estiu 2021		Act. temps lliure estiu 2020	
Directors/directores	398	Directors/directores	388	Directors/directores	258
Directors en pràctiques /directores en pràctiques	38	Directors en pràctiques /directores en pràctiques	26	Directors en pràctiques /directores en pràctiques	17
Subtotal directors/directores	436	Subtotal directors/directores	414	Subtotal directors/directores	275
Monitors/monitores	2.510	Monitors/monitores	2.345	Monitors/monitores	1.377
Monitors en pràctiques / Monitores en pràctiques	583	Monitors en pràctiques / Monitores en pràctiques	527	Monitors en pràctiques / Monitores en pràctiques	445
Subtotal monitors/monitores	3.093	Subtotal monitors/monitores	2.872	Subtotal monitors/monitores	1.822
Total persones en pràctiques	621	Total persones en pràctiques	553	Total persones en pràctiques	462
TOTAL EQUIP DIRIGENT	3.529	TOTAL EQUIP DIRIGENT	3.286	TOTAL EQUIP DIRIGENT	2.097
Diferències en l'equip dirigent 2022 amb 2021				+243	
Diferència en l'equip dirigent 2021 amb 2020				+1.189	
Diferència en l'equip dirigent 2022 amb 2020				+1.432	

9. Les activitats poden durar des de tres dies fins a quasi quatre mesos.

17. Comparació de dades de visites, inspeccions i seguiments amb els estius de 2021 i 2020

Act. temps lliure estiu 2022		Act. temps lliure estiu 2021		Act. temps lliure estiu 2020	
Inspeccions	32	Inspeccions	52	Inspeccions	24
Seguiments	0	Seguiments	0	Seguiments	2
Possibles sancions	19	Sancions imposades	17	Sancions imposades	13
Deficiències principals	Falta de documentació	Deficiències principals	Falta de documentació	Deficiències principals	No presentar la declaració responsable
Diferència de visites any 2022 amb 2021				-20	
Diferència de visites any 2021 amb 2020				+28	
Diferència de visites any 2022 amb 2020				+8	

18. Valoració de les dades

18.1 Respecte a l'organització

- La Pasqua i l'estiu d'aquest 2022, les entitats organitzadores d'activitats de lleure han pogut continuar amb les dinàmiques prèvies al 2020, sense les restriccions de lluita contra la pandèmia amb les mesures de prevenció i d'higiene que havien d'aplicar contra els contagis de la covid-19 els dos anys anteriors.
- Però sí que s'ha d'apuntar un altre repte aquest 2022, ja que, des del 2 de febrer de 2021, el Consell de Mallorca va posar en marxa la plataforma d'administració electrònica, per la qual cosa totes les persones jurídiques quedaven obligades a presentar electrònicament les declaracions responsables, com s'estableix en l'article 14 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques. Aquest fet ha suposat, encara aquest any, un esforç extra tant per a les entitats promotores, la majoria de les quals no disposava de certificat electrònic, com per a la nostra Direcció Insular de Joventut, que s'ha hagut d'adaptar a aquesta circumstància, ha hagut de tramitar molts d'expedients en molt poc temps amb una manera nova de gestionar-los i ha hagut de donar informació sobre el nou procediment a les entitats que ho sol·licitaven.

El circuit de presentació per registre de la comunicació de les declaracions responsables ha estat modificat abans de l'estiu al registre electrònic de la nostra Seu Electrònica. S'ha dissenyat una aplicació nova amb uns formularis específics per comunicar i per modificar les dades de les activitats i els equips dirigents. Aquest nou procés ha estat positiu pel que fa al seguiment de les activitats i ha descongestionat el registre físic del Consell de Mallorca. Per a les entitats organitzadores creim que ha estat un procés laboriós d'adaptació, sobretot a l'hora de disposar del certificat electrònic, però positiu, perquè s'han agilitzat les comunicacions sense desplaçaments innecessaris. En qualsevol cas s'ha de dir que els formularis nous no són

perfectes i s'han de modificar per millorar-ne la funcionalitat, sobretot pel que fa a les comunicacions de les modificacions, que han estat difícils de gestionar per aquest servei i laborioses de presentar per les entitats.

Del gran volum d'organitzadors d'activitats de lleure només un percentatge molt petit eren persones físiques; de les 382 activitats presentades només el 5,2 % ha estat presentat per elles, i d'aquestes aproximadament la meitat disposaven del certificat digital per fer els tràmits amb l'Administració electrònicament.

- Un altre problema que s'ha donat aquest estiu 2022 respecte a l'organització de les activitats de lleure ha estat la falta de personal director i monitor per atendre totes les activitats programades. Les raons d'aquesta falta de personal les hem de cercar en el context econòmic després de la pandèmia (augment del consum, menys atur i menys població activa flotant, etc.).

La conseqüència directa del context exposat ha estat l'aparició de fortes dinàmiques de rotació laboral dels equips educatius, tant d'unes activitats a unes altres, com l'abandonament de les activitats d'un dia per l'altre.

Com a resposta a les peticions d'algunes entitats i empreses promotores que es trobaren amb aquest problema, el 12 de juliol de 2022, el conseller executiu de Promoció Econòmica i Desenvolupament Local del Consell Insular de Mallorca va dictar una resolució consistent en què el personal en pràctiques dels cursos de monitor/a d'activitats d'educació en el temps lliure infantil i juvenil pogués computar la ràtio de personal dirigent per participants que s'exigeix des de la data de publicació fins el 2 de setembre de 2022 inclòs, però amb els requisits següents:

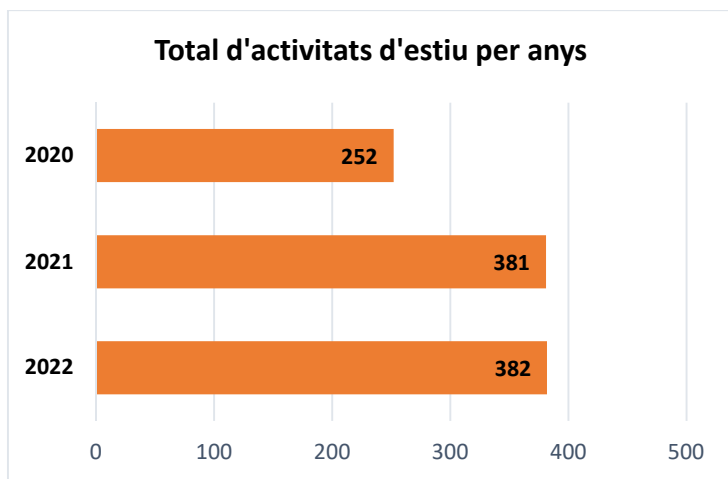
- Les entitats promotores, que s'acullen a aquesta mesura excepcional, han de dur a terme la contractació d'aquest personal en pràctiques en la modalitat que escaigui, segons la normativa laboral o de funció pública aplicable.
- En cap cas el personal practicant contractat o voluntari pot ser superior als treballadors o voluntaris titulats.

Esmentar que el context de manca de personal per a la cobertura d'aquest tipus d'activitats respon a diferents factors, com ara l'augment del nombre d'entitats promotores, les condicions laborals, els canvis sociològics en la població juvenil (principal grup de treballadors del sector), la diversitat de l'oferta d'oci infantil i juvenil més enllà del lleure educatiu, etc.

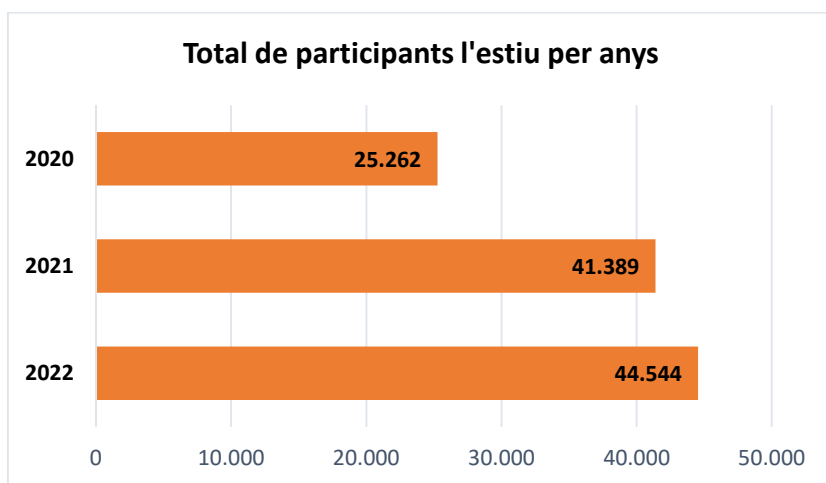
18.2 Respecte a les activitats

Gràcies a la finalització de la pandèmia s'ha donat la possibilitat de gaudir d'un temps de lleure educatiu; sí que és cert que no amb més activitats que l'any anterior, però sí amb més participants que els darrers anys. Aquesta tendència del lleure educatiu a créixer d'any en any ja es dona per consolidada, exceptuant el temps que vàrem patir la incidència de la covid-19.

No obstant això, en aquesta memòria hem afegit les dades de les activitats de lleure educatiu que es varen fer la Pasqua d'aquest 2022, no es reflecteixen en els gràfics següents, ja que no es varen quantificar els anys anteriors i, per tant, no es poden fer les comparatives. Però sí que sabem que en aquest període s'han fet 23 activitats més que l'any 2021, el que suposa un increment del 43 %.

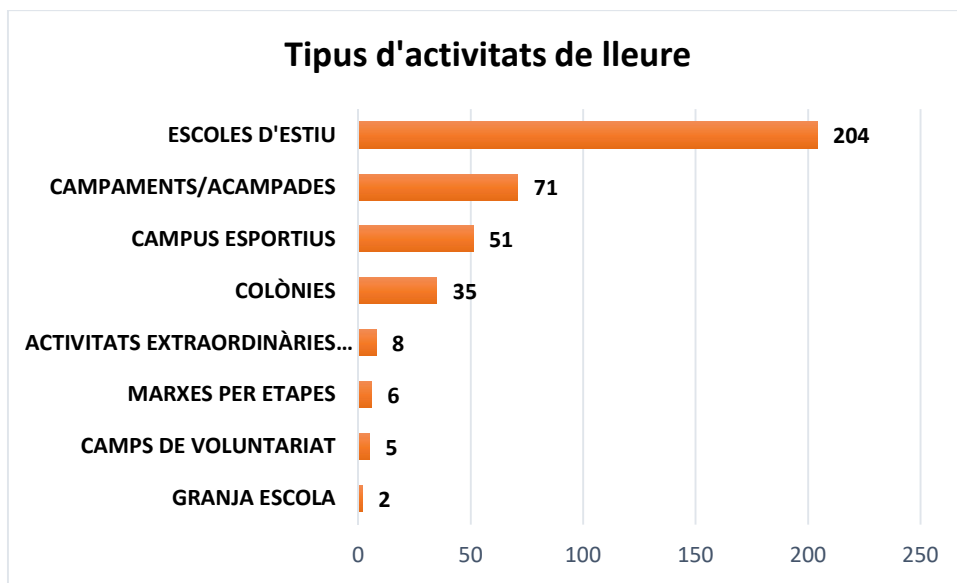

El nombre de **participants** que han estat en una activitat de lleure aquest estiu ha estat un 7 % major que l'any anterior i un 43 % major que l'any 2020, quan hi havia restriccions per la pandèmia. Així que s'observa una tendència de creixement clara en la participació del jovent en les activitats de lleure educatiu.

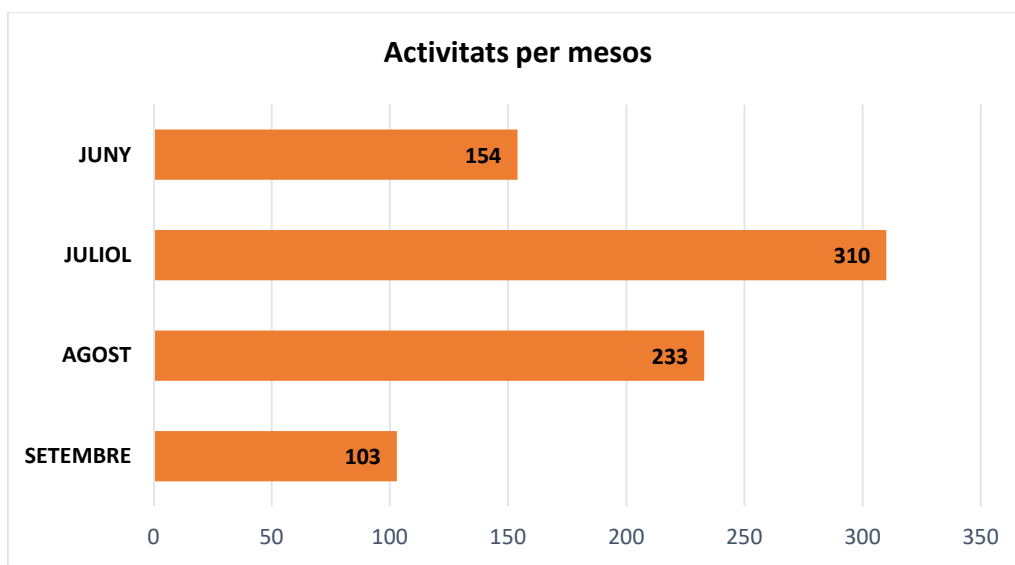
Respecte al tipus d'activitats que s'han duit a terme aquest estiu 2022, continua la tendència de cada any: més de la meitat han estat **escoles d'estiu (53,4 %)**, seguides pels campaments (18,6 %) i pels campus esportius (13,4 %).

Però observam que hi ha hagut menys campaments i més activitats esportives que l'any anterior; probablement han davallat els campaments perquè fora restriccions per la covid-19 molts s'han fet fora de l'illa i perquè es pren consciència que els campus esportius són activitats de lleure educatiu i no activitats de tecnificació esportiva o entrenaments habituals de disciplines esportives en si mateixes.

Els **municipis** on més activitats s'han comptabilitzat a l'igual que els anys anteriors són, en general, els que tenen més població, exceptuant el cas d'Alcúdia i Artà, a causa de les instal·lacions que tenen per a campaments i colònies. Però observem una disminució de les activitats declarades al municipi de Calvià, la qual cosa s'hauria de tenir en compte per estudiar-ho l'any proper.

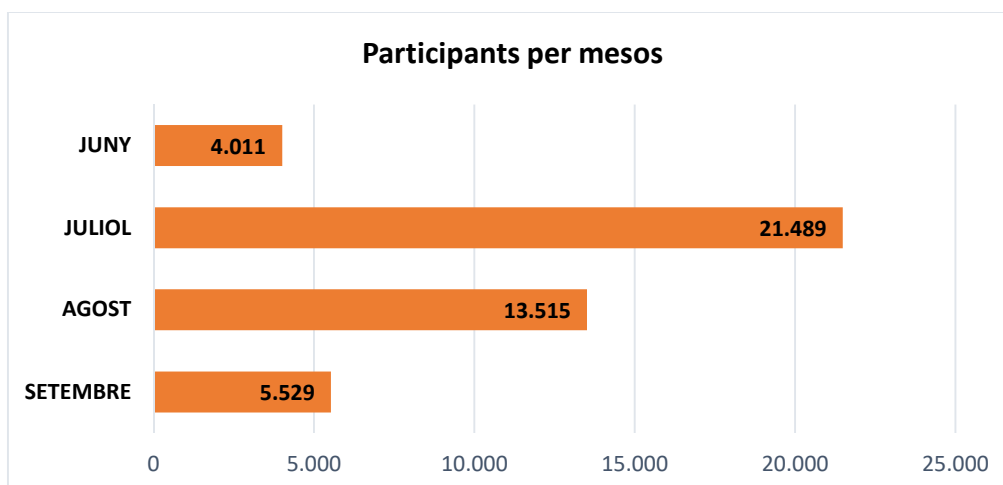
Del total de les activitats fetes durant l'estiu del 2022, **Palma** constitueix el **30,6 %** del total, amb 117 activitats, i **Alcúdia** el **10,7 %**, amb 41.

Si miram els mesos on més concentració d'activitats de lleure hi ha hagut, són, com tots els estius anteriors, el mes de juliol seguit de l'agost. Però aquest any el mes amb menor activitat no ha estat el setembre sinó el juny, segurament perquè el període no lectiu va començar més tard que altres anys, dia 24.

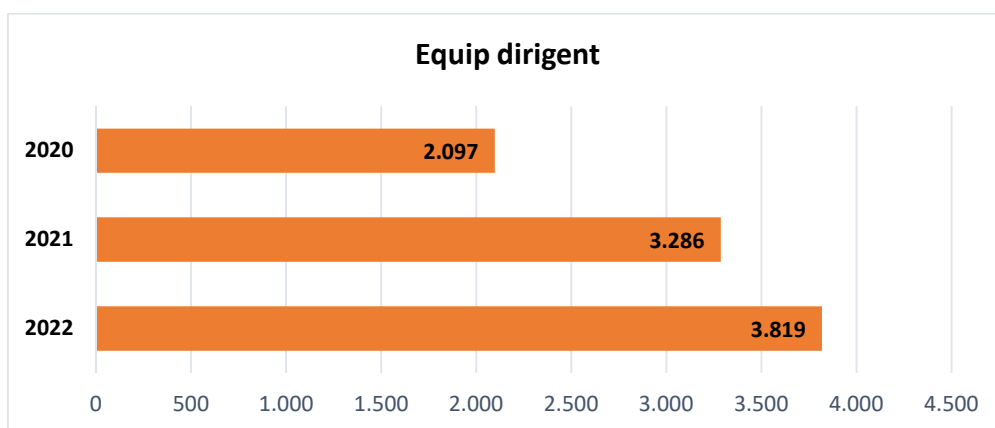
Quant als participants per mesos, el juliol aconsegueix un 48 % del total, seguit de l'agost, amb un 30 %. El juny, amb un 9 %, és el mes amb menys participants. En comparació amb els estius anteriors,

observam que continua l'increment de la major concentració de participació el juliol, que augmenta un 6,6 % la diferència amb l'agost.

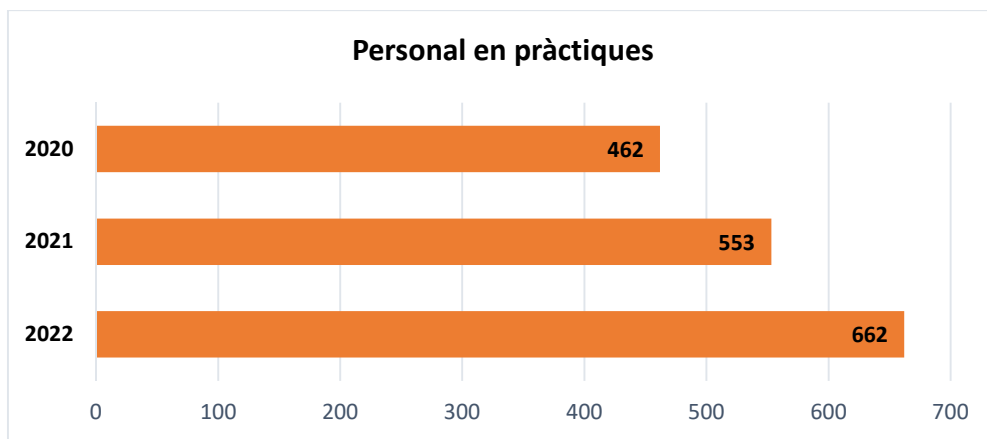

18.3 Respecte als equips dirigents

Pel que fa a l'**equip dirigent** que ha treballat el lleure aquest estiu, com que hi ha hagut més activitat i més participants, lògicament el nombre d'aquests que inclou directors, monitors i persones que fan les pràctiques d'aquestes titulacions ha augmentat un 14 % respecte l'any anterior.

Quant al personal que fa les pràctiques, tot i que enguany des del 12 de juliol podia comptar en la ràtio i malgrat l'augment del nombre d'activitats i de participants, no ha suposat un gran increment d'aquest personal, només hi ha hagut un 1 % més que l'any 2021; la causa principal d'aquesta circumstància és la necessitat de contractació laboral dels practicants per poder comptar en la ràtio.

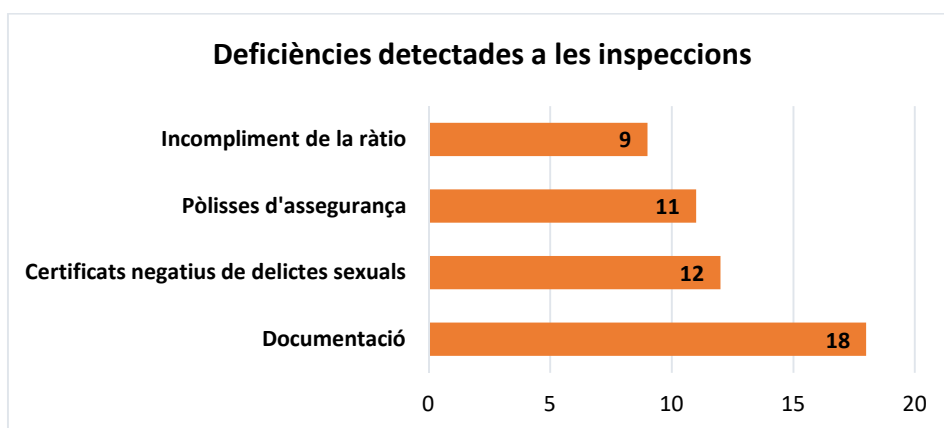
18.4 Respecte a les visites que el personal inspector de la Direcció Insular ha fet a les activitats de lleure

Durant els mesos d'estiu d'enguany s'han fet 32 visites a activitats de lleure educatiu: dues d'aquestes visites han estat sense resultat, perquè no es varen poder trobar o just havien finalitzat, i quatre d'elles varen ser a les mateixes activitats ja visitades, per comprovar les esmenes proposades.

S'han fet 20 inspeccions menys que l'any anterior, perquè el 2021 va ser un estiu amb moltes incidències relacionades amb la covid-19, eren activitats amb un nombre petit de participants i els inspectors anaven d'un en un a cada activitat. En canvi, l'estiu 2022 les activitats de lleure seleccionades per visitar suportaven un gran volum de participants, cosa que va fer decidir fer les inspeccions en parella i, a més, no hi ha hagut cap denúncia per atendre.

De les 32 inspeccions fetes en les activitats de lleure, 17 es varen fixar aleatòriament, 8 es varen fer per incidències detectades a la comunicació de la declaració responsable i 4 varen ser per comprovació d'esmenes proposades.

Les principals deficiències detectades són les referides a la documentació que s'ha de disposar en el lloc de realització de les activitats i, una vegada revisada la documentació, sobretot la relacionada amb els certificats negatius de delictes sexuals de l'equip dirigent i amb problemes relacionats amb les pòlisses d'assegurances.

El que sí ha estat molt significatiu aquest estiu és la falta de compliment amb la ràtio de monitors per participants, en gran part per la dificultat de trobar treballadors titulats i la rotació del personal, donada a darrera hora, abans de l'inici de les activitats i, en part, per l'augment dels participants en els darrers moments.

En espera de fer una revisió minuciosa de tots els expedients, la quantitat d'activitats de lleure aquest estiu inspeccionades, que probablement seran subjectes de sancions, és de 19, xifra que suposa un 33,33 % de les inspeccions fetes.

19. Conclusions

19.1 El sector del lleure educatiu s'ha recuperat definitivament després de la pandèmia

Durant l'estiu de 2022 s'ha fet patent la recuperació definitiva del sector del lleure educatiu, que, fins i tot, ha superat les dades dels anys previs a la pandèmia. Aquesta darrera afirmació se sosté per un augment significatiu del nombre de participants: un 7 % més que l'any anterior, un 43 % més que l'any 2020 (any de la pandèmia) i un 12 % més que l'any 2019 (anterior al coronavirus).

19.2 Problemàtica amb els equips dirigents a l'estiu

Un fet destacable d'aquest estiu ha estat la dificultat detectada a Mallorca per disposar de personal titulat en el lleure educatiu, circumstància sobrevinguda per la conjuntura socioeconòmica originada per l'impacte del sector turístic. Una possible explicació pot ser l'obertura total del sector hotelier i de restauració, juntament amb l'arribada de menys població activa flotant per cobrir la temporada.

Aquesta circumstància va suposar que algunes promotores de les activitats de lleure comunicassin a la Direcció Insular de Joventut la dificultat a l'hora de poder tenir el personal monitor suficient per dur a terme les activitats, tant a l'inici d'aquestes activitats com durant el seu desenvolupament. Persones que s'havien compromès amb la feina, abandonaven o renunciaven, per treballar a l'hoteleria o a la restauració amb millors salaris.

A causa de la circumstància anterior, el 29 de juny de 2022, el conseller executiu del Departament de Promoció Econòmica i Desenvolupament Local sol·licità per escrit a la Direcció General d'Infància, Joventut i Famílies de la Conselleria d'Afers Socials i Esports, que fos declarada la circumstància d'excepcionalitat prevista en la disposició addicional vuitena del Decret 23/2018, de 6 de juliol, pel qual es desplega parcialment la Llei 10/2006, de 26 de juliol, integral de la joventut, als efectes que puguin aplicar-se les mesures extraordinàries previstes en aquesta disposició.

Mesures consistents en què el personal en pràctiques dels cursos de monitor/a d'activitats d'educació en el temps lliure infantil i juvenil pugui computar la ràtio de personal dirigent per participants que s'exigeix, sempre que les entitats que s'acullin a aquesta mesura excepcional duguin a terme la contractació d'aquest personal en pràctiques en la modalitat que escaigui, segons la normativa laboral o de funció pública aplicable, i en cap cas el personal practicant contractat o voluntari pugui ser superior als treballadors o voluntaris titulats.

Per acord del Consell de Govern d'11 de juliol i, finalment, per resolució del conseller executiu de Promoció Econòmica i Desenvolupament Local de 12 de juliol de 2022, es va aprovar aquesta mesura excepcional, que va ser d'aplicació fins el 2 de setembre de 2022 (inclòs).

Com a conseqüència, juntament amb el fet que les activitats de lleure desenvolupades han estat més nombroses pel que fa al nombre de participants, s'ha detectat, a partir de les inspeccions fetes, un augment de deficiències respecte als complimentes establerts per la normativa de joventut de les ràtios necessàries pel que fa al nombre de monitors per participants.